

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24-	v upravnitvem prejemam:	K 22-
celo leto	12-	celo leto	11-
pol leta	6-	četr leta	5:50
na mesec	2-	na mesec	1:90

Inserati veljajo: petrostopna pett vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali več at po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnitvu naj se posiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamena številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnice se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogriko:	celo leto	K 25-	za Nemčijo:	celo leto	K 28-
celo leto	13-	celo leto	13-	za Ameriko in vse druge dežele:	6:50
pol leta	6-	na mesec	2:30	celo leto	K 30--
četr leta	5:50				

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnitvo: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Politika in morala.

Dunaj, 8. januarja.

V kranjskem deželnem zbornu vlečeta dr. Lampe in dr. Šusteršič za nati, po katerih pleše klerikalni možicelj. Kdor ju noče poslušati, kdor je hoče motiti mora v stran. Na zboru zaupnikov klerikalne stranke sta dva moža pokazala svoja nazirana v vsej nagoti in brez vse sramenljivosti, ona naziranja, ki jih je »Slovenec« par dni potem v polemični novici, naperjeni proti katoliškemu duhovniku imenoval »pojave katoliške morale«.

Vse politično življenje pri nas je zastrupljeno od te morale. Strankarsko življenje na Slovenskem je moralo nujno podivljati, ker je klerikalna stranka izločila iz svojega političnega boja vsa sredstva dostojnosti in stvarnosti. Na mesto poštenega stremljenja po politični moči je postavila revolucionarno metodo nasilstva, mesto argumentov uporabila gospodarski pritisik in politični bojkot, diskusijo in polemiko je nadomestila z lažjo, obrekovanjem in brezrazumnim zavijanjem resnice. In ker ji vse to ni pomagalo, se je odločila tudi za najskrajnejše in najgršće sredstvo, ki ga pozna parlamentarno in politično življenje, ker ni mogla ubiti glasove volilcev, je sklenila začuditi glasove izvoljenih ter pripravila atentat na novoizvoljene deželnozbornike poslanice. Osebna poštenost moža, ki navzlie svojemu »spreobrnjenju«, še ni mogel pozabiti na nekdanje čase ostrega, pa stvarnega boja z ono stranko, kateri se je pozneje pridružil, je v zadnjem trenutku prečila anarhistični čin. Dvorni svetnik Šuklje je pokazal, da si je ohranil še nekoliko moške rezistence, in njegova usoda je bila zapečatena. V zaduhlost klerikalne domačije, je pogledala za trenutek moralu, toda naglo so zaprli vrata in onga, ki si jih je upal nekoliko odpreti, postavili — pod kap.

Tako izriva klerikalizem počasi, toda vedno sigurnejše in vedno odločnejše vse elemente, ki so se mu pridružili v nadeji, da jim bo omogočil pošteno udejstvovanje njih konservativnih nazorov. Pred Šukljatom je odšel Mandelj, Povše se je moral umakniti Lampetu, Pogačnik je oseba ingratissima. Vse kar brez-

pogojno ne odobrava poti, po kateri vlečeta dr. Šusteršič in Lampe klerikalno stranko, je obsojeno, vsi politično poštenejši funkcionarji stranke smoje na odličnejših mestih delovati le še zato, ker si klerikalizem pri vsem trduš še ni mogel vzgojiti dovolj »kvalifikovanega« naraščaja, da bi brez škode pometal med staro šaro vse, ki mu svojih nazorov gleda načina političnega boja nočejo brez pogojno prodati.

Demoralizacija klerikalne stranke narašča od dne do dne, kamor se že kalne vode iz njene struge povsodi puščajo blato, kamor stopijo noge obeh dioskurov — voditeljev, tam več trava ne raste, po občajčih poljih naše narodne kulture drvijo krde političnih Hunov ...

Sliši se paradosno, toda vendar je resnično, da je to naravni razvoj: der Fluch der bösen Tat, dass sie fortwährend Böses muss gebären.

Prokletstvo notranje laži naše klerikalne stranke je moralno roditi vedno novo in vedno hujše zlo. Po svojem bistvu in jedru aristokratично se je našemila z demokratično idejo, ki na sebi nasprotuje klerikalizmu, kar ker belo črnu. Ker pa v duhu demokratizma ni smela in mogla delovati, je skrila svoje cilje, da demagogična gesla zlorabljoči pri tem globočko ukoreninjene nazore priprostega ljudstva. Ta pot je moralno nujno peljati navzdol v najglobokejše nižine javnega življenja in na najopolzljjejo nota političnih cest.

Na Dunaju je stranka vrgla od sebe vse narodne in ljudske interese, ki so križali njene specjalno strankarske snote in drja. Šusteršiča parlamentarna taktika velja v državnem zbornu za vzor strankarsko-kupcijske politike. Dom in deželi je inauguirala politiko absolutizma, ki v nasilno roko odbija in zatlačuje vsako kontrolo, vsako sodelovanje ter ni niti enkrat v zadregi, glede svojih sredstev — celi machiavellistični arzenal si je odprla na stežaj in iz njega izbira orožje. Pred slovenskim ljudstvom, pred javnostjo države si nadelala tudi masko patriotske in dinastičnega entuziazma. V tej kranki je izvrševala in izvršuje danes denuncijantsko delo proti lastnemu rojakom, v tej kranki lasira na Dunaju politične napitnine govoreč o nevarnosti ireditantizma, goreč za naše armade, svaček pred zunanjimi nevarnostmi. Pri zaprtih

vratih pa sname tudi to gledališko sredstvo: na Goriškem gre zdržati vpliv klerikalne stranke v deželnem zboru in požeti sadove nasilnosti proti naprednim rojakom in dinastično-patriotični dr. Šusteršič se brez vsega obotavljana napoti skupno z zastopniki »laških ireditantistov«, kakor je klerikalno časopisje, kakor so klerikalni govorniki tolkokrat označili laške liberalce k ministrom — ter izsili z grožnjami sklicanje gorškega dež. zborna, da bi omogočil svoji stranki dobičkanosno koalicijo klerikalnega »patriotizma« z liberalnim »ireditantizmom« v grški deželi.

In da bi na Kranjskem onemočil vsako odpravljenje političnih razmer, narobe, politične strasti še bolj razburil, prepriči klerikalni voditelj imenovanje dostopnega in trezenga može za deželnega glavarja. Vé dobro, da bi vsako pomirjenje političnega življenja njegov stranki škodilo, vé, da slovenskemu ljudstvu ne sme privoščiti mirnejših časov, v katerih bi slovenski človek mogel treznejše presoditi in premisliti ter — spoznati. Zato treba vedno na novo podigati strasti, kopati vedno globokejše razdore, mesariti narodno telo vedno bolj. Zato se ni smelo zgoditi, kar so si želeli vši dobromisliči: da vzame vlada iz vrst klerikalne večine moža, katerega lastnosti bi nndile strankam primerne garancije objektivnosti. Poslane povše je prestari, s to brutalno utemeljiti je klerikalna stranka posadila na glavarja stolice svojega načelnika, drja. Šusteršiča. In tudi v tem slučaju je videti one pojme o moralu, ki jih »Slovenec« proglaša za katoliške: ko je Šuklje postal glavar, je moral odložiti svoj državnozboski mandat, ker je stranka proglašila načelo inkompaktabiliteta, državni poslanec Povše je moral po istem principu iz deželnega odbora — dr. Šusteršič pa si je podelil dispenz, on ostane v parlamentu klerikalni voditelj, obdrži načelninstvo stranke ter bo obenem po svoji prisiagi dolžan voditi deželeno in nje upravljivo in objektivno ... Večni fronder v parlamentu je postal zaupnik vlade v kranjskem deželnem zbornu, kovač klerikalnih intrig in nasilstev, proti naši stranki je postavljen deželi za voditelj, oče političnega bojkota, proti našim ljudem bo načelen deželni upravi, načelnik klerikalne stranke, ki deluje na razprt

našega kranjskega parlamenta, bo postavljen, da hrani in brani njega delazmožnost in redno poslovjanje!

Tudi tukaj vidimo, kako se vse pojmi politične dostojnosti in javne morale preobražajo v striktno nasprotje.

Imenovanje drja. Šusteršiča za deželnega glavarja je tudi cena, za katero so prodali klerikalci svojo opozicijo proti grofu Stürgkhmu; ministrski predsednik jim je moral izročiti neomejeno gospodstvo v deželi, da si brez nadaljnje ovir lahko iščejo med naprednimi rojaki svoje žrtve in vse je pozabljeno. Za naše kože so baranti klerikalci v vlado, Šusteršič in Lampet je izročena dežela bolj kačor kedaj.

Mi bodovali dokazali, da tudi ta udarec prenesemo, dokazali, da je kupčija, katero bo »Wiener Ztg.« morda že jutri omenila: urbi et orbi v marsičem pogrešenja.

Moralna in politika nista pojma, ki drug drugega izključuje. Dunajski krščanski socijalci so svoj čas mislili, da je tako, dogodki so jih prepričali o nasprotnem in včerajšnjem zboru njihovih zaupnikov jim je žalostno dokazal, da razje demoralizacija tudi najstrenje stranke in pozicije. Kranjski učenci dunajskega klerikalizma bodo prej ali slej občutili to na lastnem telesu.

Smatramo imenovanje novega deželnega glavarja kot pospešitev tege neodoratnega procesa.

Sueški prekop in Angleži.

29. oktober 1888 je zgodovinski datum, ko je bila med velesilami podpisana pogodba, ki daje za svetovni promet velenjavnemu Sueškemu prekopu, katerega otvoritev je vodil naš cesar, vse predpravje mednarodnih vodnih cest. Ta mednarodnost vodnih cest obstaja v prvi vrsti v tem, da si nobena država ne sme lastiti pravice zahtevati za plovbo v teh vodah odškodnin.

Mednarodnost pa s tem še ne izključuje pobiranja prispevkov za vzdrževanje vodnih cest. Zlasti za Sueški prekop je bila v Parizu izvoljena posebna komisija, ki je, kakor smo svoječasno poročali, izkazala za lanskoto letu takov velik dobiček, da je začela misliti na to, da bi družba velenjavna država drugih velesil v Indijo in v Vzhodno Azijo.

nje podjetja, razširila prekop tako, da bi mogli ob istem času na celi program pasirati po dve ladji obenem prekop, ki veže Sredozemsko z Rdečim morjem. Velikanska rentabiliteta prekopa in pa dejstvo, da so na podjetju pred vsem udeležene angleške banke, so bile že od nekdaj povod, da si je lastila Angleška klub mednarodnih pogodb iz leta 1888 predpravje pri prekopu. Zlasti je poudarjala Angleška, da spada potok Sinaj pod Egipt, in da ima vsa pogodbe z dne 1. junija 1890 pravico do tega potoka. Pogodba iz leta 1888, ki jo je podpisala poleg evropskih velesil tedaj tudi Anglija in Turčija, pa pravi doslovno:

Ker bo prekop tudi v vojnem času vojnim ladjam ob bojujočih se strank odprt, se zavežejo velesile, da ne bodo trpele nikakršne nesnitve proste plove v prekopu tudi v slučaju, da bi bila Turčija ena bojujočih se strank.

S tem je obenem izrečeno, da je vsaj en del obrežja v turških rokah, ker sicer ne bi imelo nikakršnega smisla pondarjati ravno slučaj, da bi bila Turčija interesirana na prehodu skozi Sueški prekop.

Jasno je tedaj, da je Anglija s svojim svojevoljnim zasedanjem pretoka Sinaj hotela le izkoristiti prekarni položaj Turčije, ter doseči to, po čemer je hrepela že leta 10 leta, ustvariti si na vzhodu Sredozemskega morja nadvse važno postojisko, ki bi ji omogočila obvladati celo Sredozemsko morje. Jasno je pa tudi, da bi v slučaju, če se Angleški povelje ta nakana, takozvani vzdrževalci stroški narastli lahko v gotovih slučajih za neangleške ladje tako visoko, da bi bila malone podvezana vse trgovina drugih velesil v Indijo in v Vzhodno Azijo.

Italijansko-turška vojna.

S tripolitanskega bojišča.

Pariz, 7. januarja. »Agence Havas poroča iz Tripolisa: Včeraj je več arabskih čet pri Homsu napadlo dva italijanska bataljona, ki sta stražila delo na utrdbah. Boj je trajal tri ure in so imeli Arabci težke izgube. Italijani so imeli 21 ranjencev.

Berlin, 8. januarja. »Vossische Ztg. am Mittag« poroča iz Cari-grada: Vojaške oblasti so včeraj ob-

strašen vsled zagrljenega glasu in zapovedujočega vedenja jezdečevega

»Naravnost naprej je vesel — z zeleno zastavo na krmilu!«

»Tak je bil, plemeniti gospod.«

»Naprej torej! Predno vzdide mesec, bomo ustavili čoln.« je dejal vodja. »Naprej! Vzemite dečka sobj, da ne postane izdajalec in ne alarmira Colononov.«

»Orsini, Orsini,« je kričala množica »naprej, naprej,« in navlizje njezino proučjanjem in dopovedovanjem so vzel dečka med sebe in ga brez-snapnega in skoro jokajočega vleklj proč, dočim je ubog moški pletevanje še vedno viselo na njegovi lakti, in so mu v branec se roko stisnili lučanko. Navzlie notranjemu nemiru je bil še vedno otročje radoveden na izid zasedovanja.

Iz glasnega in razburjenega govora obdajajočih ga ljudi je pošnel, da so na čoln, ki ga je bil velič, živila za trdnjava, ki so jo zasedla Colononi, ki so takrat imeli smrtno vojno z Orsiniji in namen pojezdu, v kateri je bil deček na tako nesrečen način zapleten, da je, ujeti, pošljatev in jo porabiti za moštvo Martina di Porto. Ta novica je nekako pomnožila njegovo zbegnost, kajti deček je pripadal rodbini, ki je bila pod varstvom Colononov.

(Dalje prihodnje)

»LISTEK.

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

(Dalje.)

In mladi Cola je pregnal z njemu lastno zanesljivo in veselo silo vse divje misli in je primoral svojega duha, poslušati priprostje načrte svojega brata in se z njimi baviti: nov čoln, praznična obleka, koča, postavljen na mestu, varnem pred plemiškimi napadi, kar pač zaželete goreče oči in vesele ustne v negotovih čustvih dozorevajočega mladencija. Načrte in hrenjenja, ki so jih bile take stvari, je učenjak poslušal z manj resnim čelom in prijaznim usmievom; še mnogokrat se je v poznejšem življenju domislil tega razgovora, če je vztrpel vpravilo svoje srce, katera častihlepnost je najmodnejša.

»In potem je nadaljeval mlajši brat, »bi pologama rad dovolj prihral, da bi kupil tako ladjo, kakršne tukaj vidiva, brez dvoma obloženo z ržjo in trgovskim blagom — to bi prodal — ah, prodal bi je s tolikim dobičkom, da bi mogel napolnilo tvojo sobo s knjigami in bi nikoli več ne slišal tožbe, da

Juvile slediče brzojavko: 5. t. m. zvezčer je napadlo 4200 Arabcev in 360 regularnih turških čet Italijane štiri kilometre južno od Derne. Po sedemurnem krvavem boju, v katerem je sovražna artilerija razdejala 30 hiš v El Helisu, smo zasedli novo pozicijo pri Ain Kohilu. Imeli smo 180 mrtvih in 86 ranjenih. Italijanske izgube so neznane. Sovražnik je pustil na bojišču samo 17 mrtvih, med temi devet mladih častnikov. Eden od teh je bil neki stotnik 31. pešpolka. Postopanje treh novih arabskih plemen, ki so prišla na bojišče, je cudno. Njihovi šejski prisegajo, da so zvesti kalifu. Bojevati se pa hočejo še le tedaj na strani Turkov, če jim poveljnik turških čet zagotovi generalni naskok na Derno. Pri tem naskoku morajo pa iti v prvih vrstah turške čete s svojimi častniki. Poveljnik mora obenem dati garancijo, da bodo Derno brez pogojno zavzeli. To je pa spričo velike premoči Italijanov nemogče. Vojni minister je brzojavil vsem poveljnikom v Tripolitaniji in Bengaziju: Okrepite kolikor mogoče zavzete pozicije, ne delajte pa niti pohodov, niti napadov, če vas k temu ne prisili postopanje Italijanov ali Arabcev. Słrite vse, da pomirite Arabce.

Kiel, 8. januarja. Iz Hamburga odplove v sredo parnik nemške levantne proge z nemško pomočno ekspedicijo rdečega križa v Tripolitanijo. Za to ekspedicijo je dal Krupp, nemške banke in nemška tvornica za orožje velike vsote.

Dementirane mirovne vesti.

Carigrad, 6. januarja. Oficijalni komunikat konstatiра, da nimajo nikake podlage vesti o miru, ki so razširjene v inozemstvu. Turška vlada ni začela nikakih pogajanj in ni sondirala nobene evropske državne pisarne. Spričo heroičnega odpora otomanskih zaveznikov in sedanje vojaške situacije so oficijalni krogi in otomansko prebivalstvo naziranji, da se ne more govoriti o kakem miru na podlagi italijanskih zahtev.

Predzgodovina vojne.

Rim, 8. januarja. »Avant! piše o predzgodovini tripolitanske vojne sledče: Banca di Roma je namerava mesece avgusta preteklega leta prepustiti neki nemški finančni skupini svoje filialke v Tripolitaniji, ki so delale izgubo. Angleška vlada je takoj na to v Rimu izjavila, da ne more pod nobenim pogojem dovoliti, da bi se Nemčija na katerikoli način ugnedila na obalih Srednjega morja. Stavila je alternativo, naj Italija sama zasede Tripolitanijo ali jo bo pa Anglia zasedla. Na to je sklenil Giulitti odpolati ekspedicijo armade.

Prvi sestanek dramatičnih društev.

(Oficijalno poročilo.)

Dne 6. januarja t. l. se je vršil v malih dvorani Narodnega doma v Ljubljani prvi sestanek slov. dramatičnih društev in društvenih odsekov, ki goje dramatično umetnost. — Sestanka so se udeležila po svojih zastopnikih dramatična društva v Ljubljani, Trstu, Mariboru, Celju, gledališko društvo v Jesenicah, izobraževalno društvo »Bratstvo« v Ljubljani, dramatični odseki čitalnic v Kranju in Kamniku in Sokolu v Litiji - Šmartnu. — Po pozdravu predsednika dramatičnega društva v Ljubljani, g. Jos. Milavec, c. in kr. podpolkovnika v pokoju, je otvoril

zborovanje g. Fr. Govekar, ravnatelj ljubljanskega deželnega gledališča, ter označil namen sestanka, ki naj bo pripravljalni sestanek za bodoči veslovenski shod dram. društev v svrhu definativne ustavovitve veslovenske zveze društev, ki goje dramatično umetnost. Nato predlagal izvolitev predsedstva, v katerem so bili z vsklikom izvoljeni slediči gg.: predsednik Rajner Hl.ča, intendant slovenskega gledališča v Trstu; podpredsednika Josip Milavec (Ljubljana) in Ivan Kejzar (Maribor); zaupnikarja prof. Fr. Matavljak (Ceče) in J. Špicer (Jesenice).

Glavni referent o nameravani zvezi je bil g. Iv. K. e. j. a. r. Razvila se je prav živahnega debata, v katero so posegli gg. Govekar, dr. Vekoslav Kisovec (Trst), Jos. Stegnar (Maribor), Janko Sašovič (Kranj), J. Špicer, Rafael Salmič (Celje), R. Hl.ča in Rud. Binter (Kamnik). Vsi so naglašali potrebo skupne zveze za lažjo nabavo reportaža, izmenjanje iger, garderbe in revkizitov, izdajanje »Slovenske Talije« in praktičnega navodila za diletante, morebitnega izdajanja slov. gledališčega lista, gledališke statistike, seznam iger, ki so v arhivih slov. gledališč, ustanovitev režiserskega kurza in osrednjega informacijskega urada ter sploh potrebo skupne vzajemnosti v vsakem smislu. Ventiliralo se je tudi vprašanje nabave prenosljivega odra. Nato je bil izvoljen pripravljalni odbor, ki naj se bavi s temi vprašanji in pripravi pravila bodoče zveze. V ta odbor, ki naj ima sedež v Ljubljani, so bili izvoljeni g. Fran Govekar, predsednikom; dalje gg. Rudolf Juvan (Ljubljana), Rajner Hl.ča, J. Špicer, Janko Sašovič, Rudolf Binter, Rafael Salmič in Iv. Kejzar. Pripravljalni odbor naj kooptira zastopnike še drugih društev, ki goje dram. umetnost. Ustanovni shod naj se vrši po začetku tek. če gledališčne sezone. Dalje se je pozvalo zastopnike vseh dram. društev in odsekov, da naj pošljejo čim preje močne predstavstvene pripravljalne odbore kratek pregled dosedanjega delovanja v svrhu sestave zgognovne slovenske gledališke umetnosti.

Slednjič je bila soglasno sprejeta sledična resolucija:

Na I. sestanku dramatičnih in sploh narodnih društev, ki goje slovensko dramatično po vseh slovenskih deželah, dne 6. januarja 1912 v Ljubljani zbrani zastopniki slovenskih odrov obračajo se solidarno do vseh slovenskih deželih poslancev s prošnjo, da v spoznanju največje kulturne važnosti slovenskega deželnega gledališča za vse slovenske dežele pripomorjo deželnemu slovenskemu gledališču do izdatnejše deželne denarne subvencije, ker je v tem slučaju, če stoji dželno slovensko gledališče na trdn finančni podlagi, more isto umetniško napredovati ter obenem podpirati z vsemi svojimi sredstvi brz razločko vse manjše slovenske odre po vsej slovenski domovini. Visoki deželni zbor blagovoli dovoljevati slovenskemu deželnemu gledališču, matici vseh odrov, redno letno podporo kakor v prejšnji dobi, naj pospešuje slovenski igralski in pevski naraščaj z ustanovami ter naj podpira izvirno dramatsko slovstvo s častnimi nagradami, kakor pred 35 leti. Javne denarne korporacije, slovenske hranilnice in banke, naj se vsako leto rodoljubno spominjajo zlasti naših dramatičnih društev (na mejah in v središčih), ki ne dobivajo podpor iz javnih fondov oziroma ki dohivajo nezadostne

subvencije. Kranjski denarni zavodi naj ne pozabljajo slovenskega deželnega gledališča, ki more podpirati druge odre le, če se reši samo sedanjih finančnih kalamitet. Uredništva slovenskih dnevnih novinskih blagovoli jo prinašati poročila o dramatičnih predstavah v Trstu, Mariboru, Celju in od drugod ter posp. ščetav po žrtvovalnost rodoljubnih diletantov! Tudi lepošlovni mesečniki naj bi se živeje zanimali za kulturno delovanje naših odrov po vsej slovenski domovini.

Predsednik sestanka je h koncu poudarjal pomen tega prvega zbirjanja slov. dramatičnih društev in odsekov ter želel, naj bi ta prvi korak prepotrebne realne vzajemnosti na dramatičnem polju rodil stoteren sad.

Štajersko.

Štajerski naprednjaki za mirno delo v štajerskem deželnem zboru. Na shodih Narodne stranke v Št. Jurju ob J. žel., na Vranskem, pri Sv. Bolfanku nad Središčem in v Župeljavi je bila sprejeta sledična rezolucija: »Somšičeniki Narodne stranke odobravajo načelen in stvar, bij proti krivicam, ki nam jih pripravljajo Nemci v narodnemstvu in gospodarskem oziru na Štajerskem. Obsajojo pa najoddolejše, da slovenski klerikalni poslanec izrablja ta boj v strankarske svrhe na veliko gospodarsko škodo spodnjem Štajerskem Slovenecem. Zahtevajo, da štajerski deželni zbor čim najprej reši najnujnejše gospodarske začeve, na katerih rešitev že težko zagotovo.«

Spori med nemškimi klerikali na Štajerskem. »Staatsbürger - Korrespondenz« piše v svoji zadnji številki: Okoli oficijalno prizanega voditelja štajerskih krščanskih socijalcev, g. Hagenhoferja, proti kateremu sta se obrnila drž. poslanec Pantz in Neunteufel, se dela jesen; drevo njege moči se suši in listje odpada. Šele pred kratkim se je obrnil eden njegovih najožajih priateljev in kandidat pri lanskih državnozoborskih volitvah, s sedečim značilnim pisom na tajništvo katoliško-konservativne stranke za Štajersko. Cela vrsta skušenj in opazovanj me je prepričalo, da nima g. Fran Hagenhofer nobenih zmožnosti za vodjo krščanskega ljudstva na Štajerskem. Da, njegova ozkorčna in kratkovidna politika je krščansko-socijalnemu gibanju zelo občutno škodovala. Zaradi tega prosim, da se me iz imenika ustanoviteljev kat. konser. kmečke stranke žrtva. Ako bi ostalo tam moje ime, bi si lahko kdo mislil, da se s Hagenhoferjem zmotami strinjam. S svojim izstopom pa hočem tudi druge politike, ki imajo kako akademično izobrazbo — kar se mi je v volilnem boju zelo zamerilo — pred enako usodo kakor je moja, obvarovati in svariti. Dr. Karel pl. Seckendorff. — Za omenjenim listom stoji poslanec Neunteufel, starci Hagenhoferjev sovražnik. Proti Seckendorffu je zmagal v zadnjih državnozoborskih volitvah neki kmet Maier — kakor se govori, vsl. d. Hagenhoferjevih intrig. — Zadnji dan so krožile vesti, da hoče katoliška kmečka stranka viteza Pantza izključiti iz svojih vrst; te vesti pa da Hagenhofer sedaj s toliko vnenem dementirati, da jim je treba verjeti. Posledice teh notranjih sporov se bodo deloma že pokazale pri bodočih deželnozoborskih volitvah.

IZ Gradea. (Koliko deželnih doklad plača Spodnji Štajer na zemljiški davek?) Piše se nam: Zadnji čas se veči govorji o deželnih dokladih in tangentih, ki bi bila za izdatke dežele z ozirom na obre naravnosti pravčena. Za kmečko prebivalstvo na Spodnjem Štajerskem pridejo pred vsem vpopravljene deželne doklade na zemljiški davek. Ta je sedaj za celo Štajer eden na 21 milijona kron. Ako vpoštovamo, da je Sp. Štajerska razmeroma dobro in skoraj v celoti obdelana, bi odpadlo na njo priljeno 750 tisoč kron zemljiškega davka. Če od vso edračunamo davek na zemljiško posest, ki ni v slovenskih rokah, dobimo priljeno 600.000 K. Od teh je treba plačati nekaj nad 300 tisoč kron deželnih doklad. Za kmečko prebivalstvo pridejo vpoštov še deželne doklade na hišni in hišnognajeminski davek. Tozadnevo mi številke niso natančno znane, a gotovo ne bodo prej navedenih presegale. Mislim, da bi se moralno to našemu ljudstvu pojasnit in naše politike svariti pred pretiranim demagoštvom in prenajdenimi sklepi. Naših slovenskih davkoplačevalcev ne žulijo po moji sodbi toliko deželne doklade — čeži zvi-

Društvene zadeve in zabave. V Celju priredita obe podružnici C. M. D. dne 21. januarja v vseh zgorjih prostorih Narodnega doma veliko predpustno veselico (kmečki ples). Opozorjamo na to prireditev tem bolj, ker običajni trgovski ples letos odpade. (Prosimo o predpustnih zabavah le kratkih naznanih in poročil, ker nam za dolge tozadne dopisne primanjkuje prostora. Op. ur.)

Zaupnica dež. posl. dr. V. Kukovec. Na shodih v St. Jurju ob Juž. žel. in na Vranskem so zborovali i soglasno izrekli dež. posl. dr. V. Kukovec zaupnico. Dr. Kukovec se je za zaupnico zahvalil in izjavil, da namerava pri eventualnih bodočih volitvah kandidirati v kakem volilnem okraju skupin kmečkih občin. Triki dež. nozborski mandat je za stranko siguren; treba je pa napeti vse sile, da si osvojimo nekaj mandatov kmečkih občin. Za to je danes položaj ugodnejši nego kdaj poprej, ker so slovenski klerikalni poslanci pokazali, da so za stvarno delo v Štajerskem deželnem zboru nezmožni. Če bolj zmanjšamo število klerikalnih mandatov, tem več garancije bomo imeli za uspešno zastopanje naših narodnih in gospodarskih interesov v Štajerskem deželnem zboru.

Blagin srecem! Gornjegrajsko učiteljsko društvo je na predlog gospoda nadučitelja Koebele enoglasno sklenilo pobirati pri tovarših, prijateljih in znancih za nagrobeni snomešnik umrelom učitelju Ign. Šijancu v Gornjem gradu. Pokojni Šijanc je bil blaga duša in vsestransko delavljena mož; vse ga je rado imelo in vsakdo ga pogreša. Prijatelje in znance blagega pokojnika se lepo prosi, naj bi blagovolili nekaj živovati v njegovem spominu. — Prispevke, ki se bodo tudi v časopisih objavili, sprejemajo gospod nadučitelj Koebek v Gornjem gradu.

Marioborska moška Cyril - Metodova podružnica je poslala v novem letu v Ljubljano sled čepravnem: Nar. davek (nabr. g. Major) 12. nabiralnik v Narodnem domu 13. v Medenovi gostilni 3. nabrala gospica Tenčka Reboljeva pri Silvestrovem večeru v Narodnem domu 37 in darovala gospicu Vodenikova, gostilničarka v Narodnem domu namesto noveletnih voščil 5 K. skupaj 70 K. — Obema gospicema prav prisrčna hvala!

IZ Gradea. (Koliko deželnih doklad plača Spodnji Štajer na zemljiški davek?) Piše se nam: Zadnji čas se veči govorji o deželnih dokladih in tangentih, ki bi bila za izdatke dežele z ozirom na obre naravnosti pravčena. Za kmečko prebivalstvo na Spodnjem Štajerskem pridejo pred vsem vpopravljene deželne doklade na zemljiški davek. Ta je sedaj za celo Štajer eden na 21 milijona kron. Ako vpoštovamo, da je Sp. Štajerska razmeroma dobro in skoraj v celoti obdelana, bi odpadlo na njo priljeno 750 tisoč kron zemljiškega davka. Če od vso edračunamo davek na zemljiško posest, ki ni nikoli zmanjšalo, kar je bila največja sreča pri vsem omenjenem pomanjkanju in so gestje večkrat s prav vzglednim potplrijenjem čakali na naročeno jed in pijočo, da je Anžinova dekla pomila in očedila vilič in drugo orodje, ki so je onesnažili prejšnji gestje. Tisti, ki niso hoteli čakali, a so kljub temu radi pribajali k Anžinu, so prinašali seboj vso potrebljivo pripravo razen miz in stolov. Anžinu so bili ti posebno več.

Ko so naši znanci, ki so se v jugiljskem solncu dodobra prekuhalni v letnini vožnji, došli v Sotesko, bila je večina miz že zasedenih. Vendar so našli pripravljen prostor pod koščeto jeblano in ker naval ni bil velik, doobili tudi kmalu za zob in za plakniti grla.

»Strašanska vročina!« vzdihoval je Borec, ki se na noben način ni mogel nič ohladiti, dasi se je slekel že do srajce. »Ne vem, ali sem se zredil. odkaščem vodničev oženjenik!« Zadovoljno se je posmehal.

»Prav gotovo, kako ti pa tudi strežem!« rekla je žena Katinka.

žanja si seveda ne moremo želeti — kolikor okrajne, zlasti pa visoke občinske doklade, znajujoče v premnogih občinah nad 100 odstotkov.

Iz Gradea. Dne 5. prosinca je zapstil g. Alojzij Jagodic Gradec. Slekel je vojaško suknjo, ki jo je nosil nad 10 let. Imenovali so ga davčnim asistentom v Ložu na Kranjskem. Dosegel je torej to, česar si je že dolgo želel. Najiskrenje čestitek. Z g. Jagodicom je zugbil Gradec enega najmarljivejših narodnih delavcev v prid in v probubo slovenskih najžih slojev. Najbolj pa bo čutilo to izgubo slov. del. društvo »Domovina« v Gradeu; kajti temu društvu je bil g. Jagodic duša. Ne glede na to, da je Lil v »Domovino« peski in tamburaški vodja, kjer je dosegel krasne uspehe, ta mož je tudi družabno vodil društvo kot star iskušen večletni graški Slovenec. Ravno ima mnogo zaslug, da društvo »Domovina« ni ravno eno izmed zadnjih slovenskih društev v Gradeu. Nikoli ne bomo pozabili zadnjih dni, ki smo jih preživeli z njim ob priliki odhodnic. Kajti že te odhodnice so pričale, kako je bil priljubljen g. Jagodic osobito v »Domovini«. Dal Bog, da si srečen na svoji novi postaji, vemo, da boš tudi tam delal za narod neumrno, kakor v Gradeu. Kličemo se ti enkrat: Bog te živi na mnoga leta.

Razpisana učiteljska mesta. Na tripravnični v Žetalah, 2. pl. r., mesto definitivni učitelji, prošnje do 31. januarja; na šestzadnici pri Sv. Barbri v Halozah, 3. pl. r., mesto definitivnega učitelja, prošnje do 31. januarja; na petrazdenci v Čadru, 3. pl. r., mesto definitivnega učitelja, prošnje do 31. januarja.

Roroško.

Zaplankan svet. V Šentvidu ob Glini sta dva soseda, Marija Kampel in Ivan Müller. Ze več let sta si najhujša sovražnika in nagajata eden drugemu na vse mogoče načine. Pred kratkim si je izmislil Müller novo sredstvo, da ohladi vsaj nekliko svojo jezo nad svojo sosedo. Njena hiša stoji namreč ob vznosu malega holma, tako da ima razgled na tri strani zaprt. Največ svetlobe pride od strani njene sovražnika soseda, česar svet pa drži do poti pred njeno hišo. Komaj en meter od kapa jene hiše je postavil sedaj Müller leseni plot, visok, da dosegna streho njene hiše, in dolg kot je hiša. Tako je Kamplova sedaj v pravem pomenu besede zaplankana. Seveda sledi temu zopet tožba, vslad katera se bo sovražno med obema še poostro.

Nevaren poskus. Na odprtji prog med Volšperkom in Šentlenartom je ustavil v nedeljo neki deček okoli polne mimovožeči poštni vlak. Prestrašenim potnikom je deček povedal, da je nedaleč od mesta prog zastavljen z dvernimi skalama. Ko so šli z dečkom gledati, so našli res med tračnic

Primorsko.

Stavka razkladalev v tržaški luki. Razkladaleci v tržaški luki so prosili svoje delodajalce, da naj jim uvišajo dnuino in skrajšajo delavni čas. Delodajalci so te zahteve zavrnili, češ, da so se oglasili razkladaleci s svojimi zahtevami prepozno. Podjetniki so namreč že sklenili s parobrodnimi družbami nove pogodbe za leto 1912 in so pri sklepanju teh pogodb vstopali pri določitvi cen dosedanje mezde. Razkladaleci so dali delodajalcem dva dni odloga in bodo pričeli jutri s stavko, če se njihovim zahtevam ne ugodi.

Strupeni fižol. Neki indijski partner je pripeljal v Trst 2000 žakljev rdečega fižola iz Rangoona. Prikuhanju tega fižola so dognali, da se tvori pruska kislina, ki je strupena. Ta fižol je droben, rdeč ali rdečerjav in srčaste oblike. Ker je fižol že šel v promet in ga ni mogoče zapleniti, bodo občinstvo posvarjeno pred nakupom tega fižola.

Na pokopališču Sv. Ane v Trstu je našla kmetico Marija Zlobec iz Skedenja škatlico, v kateri je bil 3 do 4 meseca star moški plod.

Samomor mornarja. Na bojni ladji S. M. S. »St. Georg«, ki je sedaj v Pulju, se je ustrelil na praznik Sv. Treh kraljev mornar Alojzij Erjavčnik. Obležel je na mestu urtev. Vzrok samomora je baje neusmiljenovo ravnanje njegovih predstojnikov. Erjavčnik je bil doma v Mariboru.

Zastrupljenje. Zasebnica Francska Barčič je jedla predvčršajnjim opoldne običajno juho. Komaj pa je ju pojedla, postalo ji je slabo, poklicali so zdravnika, toda predno je ta prišel, je bila Barčičeva že mrtva. Preiskava je dognala, da je piha Barčičevega strupljeno juho. Zastrupila jo je bržkone neka gospa, s katero je Barčičeva skupno kuhalna. Vzrok neznan.

Dnevne vesti.

Volitve v trgovsko in obrtnico bodo v najkrajšem času razpisane, zato opozarjam vse somišljence, naj marljivo agitirajo in budno pazijo na to, da ne bodo klerikalec pobrahi legitimacij in glasovnic pri naprednih volileh. To velja zlasti za naše somišljence po deželi, kjer bodo klerikaleci napeli vse svoje sile, da se polaste čim največ volinjih dokumentov. Torej glejte **klerikalnim agitatorjem budno na prste in ne dovolite,** da bi uganjali stare svoje slesparije, v katerih so se izvezbali že v prave moštve. A tudi somišljenci v Ljubljani naj bodo pazni in čuječi, klerikaleci delajo na tihem in skrivajo in že sedaj lažijo kakor tihotapek okrog raznih obrtnikov, da bi jih slovili na svoj lik. Najbolj si brusi pete znani stavni mojster Janez Ogrin, ki že tedne ne dela ničesar drugega, kakor da agitira za bodoče volitve v trgovsko in obrtnico zbornici. Opozarjam naše somišljence na tega klerikalnega kandidata in agitatorja z pozivom, naj ga pridno nadzrujejo ter mu gledajo na prste. Vobče naj naši pristaši store že sedaj vse, da si bo narodno - napredna stranka izvojevala sijajno zmago, ter tem dokazala, da so jalove klerikalne nade, da si pribere gospodstvo v trgovski in obrtni zbornici.

+ Klerikalno deželno gospodarstvo je tako izvrstno, da izkazuje proračun za leto 1912 tri milijone 900 tisoč krov **primanjklijaja.** Torej okroglo 4 milijone primanjklijaja, a vkljub temu si upa deželni finančni minister, ali kakor ga je nedavno tega krstil dr. Šusteršič, »naš premier minister dr. Lampe na javnem shodu govoriti, da je deželna uprava kranjska sedaj najbogatejša v Avstriji, menda za to, ker znajo klerikalni mogotki kot pravi virtuozi delati dolgo, na tuje stroške seveda. Ko je bila deželna uprava še v naprednih rokah, takrat se dolgovali niso delali kar na debelo in zato so bili naprednjaki slabih gospodarji — v očeh dr. Lampe, načrti namreč. Naprednjaki so zapustili polne deželne blagajne, ker so stedili in niso lahkomiselnopravljali ljudske denarja. Klerikaleci so se takrat vsedili k polnim skledam in jeli takoj žreti, dokler niso končno vsega zažrli, kar so naprednjaki preje v varnostjo in brezprimerno štedljivostjo nakupiščili. In ko so bile polne sklede prazne, so takoj jeli delati z dolgori ter operirati z ogromnimi primanjklijaji. Pravijo sicer, da zna dolgove delati vsak lopov, toda to nič ne dene, klerikalna deželna uprava je vkljub temu najvzornejša v vsi Avstriji — vsaj po zatrdilu »premier ministra« dr. Lampeta. 14 milijonov dolga in okroglo 4 milijone proračunjenega primanjklijaja ima sedaj Kranjska, a navzlic temu je finančno stanje kranjske dežele tako ugodno, da jo zavidajo za to celo druge pokrajin. Tako pravi dr. Lampe. On tega sicer sam ne verjam, a dovolj mu je, da mu to verjamejo njegovi backi. Ostale avstrijske kronovine torej za-

vidajo Kranjsko radi kolosalnih dologov in z bog velikanskih deficitov, v deželni upravi. Kdor tega ne verjam, plača groš v roke gospoda »premier ministra.«

+ Kdo ima prav, Šusteršič ali Lampe? Na klerikalnem zaupnem shodu pretekli četrtek je dr. Šusteršič med drugim govoril, da se je razvivel ljud političen boj po vsi deželi in da je ni več gorski vasi, kjer bi se ne bila huda politična borba med klerikaleci in naprednjaki. Tako je poročal »Slovenec« v četrtek. V petek pa je javil isti »Slovenec«, da je dr. Lampe, »premier minister«, na istem shodu rekel med drugim, da na Kranjskem »liberalne stranke sploh več ni«. Kdo ima sedaj prav? Ali dr. Šusteršič, ki pravi, da je število prislašev napredne stranke naraslo v deželi kakor listje in trave, da se je klerikalcem že v vsaki gorski vasi z naprom vseh sil treba boriti za premoč, ali dr. Lampe, ki je na istem shodu slovesno proglašil, da na Kranjskem »liberalne stranke sploh ni več«!! Kdo je torej govoril resnico — papež dr. Šusteršič ali njegov državni tajnik dr. Lampek. Ker prisnavajo katoliške dogme nezmočljivost same papeža, moramo kot verni katoličani verjeti samo Šusteršičevim besedam. Sicer pa se bojimo, da bo gospod Lampek tako dolgo polagal napredno stranko v grob, da si bo na njej sam zlomil vrat. In prejkontne se bo zgodilo, da ne bo ne duha ne slaha o prahu Lampetovih kosti, ko bo napredna stranka še vedno čvrsta, krepka in močna v lepi deželi naši Kranjski. Portae inferi eam non praevalebunt, zapomnite si to, gospod Lampe!

+ Poglavlje o lumpih. Dr. Lampe, mož, ki opravlja sedaj pose deželne glavarje, je na klerikalnem zaupnem shodu v četrtek poklonil svojim vernikom ta-le dehtec šopek svoje fine izobrazbe in svoje srčne plementnosti: »Pri vladu je velik del uradništva, ki jim Eseles lahko izreka svoje zaupanje. Potem je del uradništva, ki še danes ne ve, koliko je ure bila. Svoje znanje zajema samo iz papirjev, ki jih načrečkajo liberalni žurnalisti. Grozovito se boji, če ga kak liberalni eigan, s katerim bi se sramoval sedeti v kavarni pri isti mizi, napade v svoji cunji. Ta strah ni več vreden na Kranjskem, kjer liberalne stranke sploh več ni, ampak samo posamezni liberalci, med katerimi je pa **dobra polovica lumpov.** — Tako je govoril katoliški duhovnik dr. Lampe, tisti, ki nadomestuje sedaj prvega dostažanstvenika v deželi — deželne glavarje! Torej naprednjaki so **cigani in lumpi,** če ne vsi, pa čisto gotovo njih polovica, taki cigani in lumpi, da bi se dr. Lampe celo sramoval sedeti z njimi v kavarni pri isti mizi. **Toda to poštenjaka Lampe** — čisto nič ne ovira, da bi se ne sramoval od teh »ciganov in lumpov« sprejemati denar v obliki deželnih doklad in naklad, katerih plačujejo ti »lumpje in cigani dobir dve tretjini ter ta denar **zapravljati svobodno po željah svojega sreca.** Tudi duhovnik, ki so na klerikalnem zaupnem shodu viharno ploskali in pritrjevali Lampetovim besedam, čisto nič ne ženira od liberalnih »ciganov in lumpov« sprejemati bero in druge dajatve. Naprednjak je sicer »tump, cigar in falote«, toda njegov denar pa je vendarle dober. Sicer pa, ker je že na dnevnem redu poglavje o lumpih, bi kazalo, izpregovoriti o tem predmetu nekoliko pobliže s posebnim ozirom na klerikalno stranko. Kako misli na primer časti vredni dr. Lampe o ljudeh, ki izvabljajo bolnikom denar v obliki »daril med živimi«, o osebah, ki ponarejajo javne listine ter zlorabeč svojo uradno oblast izvrsujejo sleparske in goljufije, o induviduivih, ki jemljejo denar iz občinske blagajne, a obdolžujejo potem tega zločina druge, o možeh, ki dano — recimo odstraniti uradne dokumente? Dr. Šusteršič bi rekel o teh ljudeh, da so lompje. In dr. Lampe? Ta jih ne nemara proglašil za vse časti in splošovanja vredne može poštenjake, za vzor vseh vzornikov, za blesteče zgledne patriotske požrtvovalnosti in nesobičnosti. Takšni »poštenjaki« naprednjaki seveda niso, zato pa so v očeh »opravljajočega posle deželnega glavarja« — cigani in lumpi!

+ Klerikaleci nočejo biti. Dr. Pegan, dr. Zajec, Stefe in drugi taki možkarji se čutijo hudo užaljene, če se jim pravi, da so klerikaleci. Na vso moč to zanikujojo in tajijo, češ, da eselles ni klerikalen, marveč ljudski in demokratičen. Kaj bi bili ti ljudje brez klerikov? Nič! Če bi bili klerikaleci res ljudska in demokratična stranka, bi ne dajali vse moči duhovnikom, bi razločevali med vero in politiko in bi ne dali slikati križa na desko kot firmo prosvetnega in političnega društva za šentjakobske okraj. Ta firma se blešči v Florjanski ulici na hiši klerikalnega trgovca z usnjem. Nadalje, če bi bila po zatrdilu gori omenjenih gospodov eselles demokratska in ljudska stranka, bi tudi ne agitirale zanj Marijine device in trejiani s tako vnero, kajti

dokazano je, če slišijo device in trejiani besedo demokratično, postanejo besni in razjarjeni kakor puran, če se mu pokaže rdečo cunjo pred kljun. Tako torej, gg. Pegan, Zajec in Štefer enaki klerikalni matadorji; neizpolnitna resnica je, da je eesles povsem klerikalna stranka!

+ Nomen — omen. »Slovenčevi junaki so postali v zabavljaju in zadiranju v neprijetne jim osebe zopet zelo korajžni. Zato bo prav, da povemo, kako je junaški klerikalni deželni odborniki počastil spomin svojega pogumnegra pradera v živalstvu. »Vino onustus,« kakor je ta gospod navadno, je izval v neki tukajšnji restavraciji prepri, katerega posledica je bila kontrahaža. Tu pa je steber klerikalcev stisnil repak med noge in sploh ni postal svojih zastopnikov; tako mu je bila odvzeta zmožnost satisfakcije, kar je bilo temu gospodu vsekakor ljubše, kakor dati pojasmilo o načinu dosezati kake akademiske stopnje. Ker je gospod pokazal tako zajčjevo junaštvo, ga bo treba prijeti v zahvalo tako, kakor se sploh prijemajo to ponosne živalice, namreč — za predolga učesa.

+ Pred obč. volitvami v Bučki. Pri nas je občinsko gospodarstvo na jasne slabem glasnu, kajti na vse strani si omislijujo stvari, ki vodijo občino v prepad. Volitve so zdaj tu. Župnik nam še do danes ni razjasnil, kako bodo farovž poplačala. Sedanji odborniki z županom vred, namesto da bi preskrbeli pojasmilo, li bodo moral (kar bo prej ali slej gotovo) vse kneti plačati, pa hidijo pridom kimat k Slosarju — gospodu katehetu na ljubo. Kam plovemo? Bučenski kmetje, ki ljubite svoj dom, spregelejte vendar enkrat in ne dajte se izpod plašča vere vleči več za nos! Bodи nam vera sveta stvar, a isto tako naj nam bode sveta skrb za obstanek našega propadajočega kmetijstva in gospodarstva. Treba je vendar enkrat zbuditi se in gospodarsko samostojno misliti, ne pa se od naših dňovnov pustiti komandirati in občino v prepad tirati in s tem tudi kmeta uničevati. Treba je tedaj temeljito pomesti s staro šaro — in izvoliti si može, ki so sposobni — gospodarstva, kateri naj bi našo občino vsaj v prejšnji stan spravili, kot je bila pod županom Pungerščem. Treba je kriti sto in sto potreb, a kje dobiti, če bode šlo tako naprej kot gre sedaj? Dostikrat pride jed nezabeljena na mizo pri naših kmetih, ker ni »solda« za mast, a za farovž, stale, ofer in dr. mora biti. To vendar nima z vero nič opraviti. Vprašamo le vaju, duhovna politika na Bučki: Kdaj še nismo dali cerkv, kar je bilo treba? Omislili smo cerkv nov baldabin, nove cerkvene zavarte, nove sedeže, kateri vlečejo več nego 800 kron letno, nove altarje, novo obhajilno mizo, nov križev pot, nove spovednice, nove orgle, monstrance, nov veliki zvon, ki dela čast celemu dekanatu, in koliko lepe cerkvene priprave in dr. Ali sta moči vidva, zegrana gospoda, krajcar do vajinh rejenih ust odtrgal in dala kot prispevec? O kaj še! O kje sta vidva bila, ko smo mi vse moralni pristradati in odtrgavati od naših otročev, da smo vse to omislili? Kje sta vidva bila, ko smo mi nosili naše groše, da imamo, kar pod Ljubljano nima nobena fara. Kje sta vidva bila, ko smo se mi merili za vse to krvavo potiti? Vidva sta, prvi kot drugi, bog ve kje lenbo pasla vsaki dan 24 ur, ko smo mi tekom časa skupaj spravljali, in sedaj? Sedaj pa, ko je župnik Rebolj prevrnil — kozolec, mu je njegov kolega zastopil njegovo mesto, — trikrat hujši, in hočeta ubogega kmeta vsak od ene strani v nič spraviti, prav po Lampetovem receptu. Ali nismo dosti verni, ker smo brez vajnih žepov toliko za cerkev omislili? Pustita vidva nam kmetom prosto veljo, naj mi kmetje za občinski odbor zberemo može po svoji volji, ki so dobri gospodarji, a ne taki, kot jih imata vidva na konopci, pred čijih hišami stoji vedno bereti; takim mi vendar ne bodemo občine zaupali. Kristus je rekel: Moje kraljestvo ni od tega sveta! Vidva pa: eden si zida ogromna poslopja, drugi pa, ki ne plača vinarja davka, hoče celo občino komandirati. Kaj pa poreče enkrat Kristus k temu? Če je Rebolj umaknil se pred politiko, ali je treba potem Komljancem sejati prepri in sovrašči med sosedje? Jeli je tak Kristusov namestnik, pastir? Gotovo ne! Zadnjemu tem bolj zamera, ker je domaćin, pa mesto da bi kot star in izkušen mož skrbel za mir, ped in spravo med sosedji-farani, pa hujška ljudi enega proti drugemu in tako se prepri — dal Bog kazen, da bi žel vihar. G. Komljanc! Z eno nogo stojite že v grobu in še ste mesto pastir, razdražitelj duhov, vaša dela bodo šla za vami. Gorje enkrat. Gospod pa poreče tisti dan: kje so moje ove? Storil si mi iz njih same kozle. Poberi se. Ali ne bode to grozno? Vam kmetje pa kličemo: Se je čas, ne poslušajte zapeljivih besed hujščakov, pokajte da ste možje, kajti

kotor se s farji brati, nima s kom orati.

+ Iz davčne službe. Za davčne oficiale v X. činovnem razredu so imenovani davčni asistentje Ivan Štupar, Ivan Rojko, Franc Predalič, Rudolf Pešić, Franc Jenko, Rudolf Primec in Franc Prezelj.

+ Iz profesorske službe. Profesor na c. k. učiteljski v Ljubljani Franc Suher je prišel s 1. januarjem 1912 v VII. činovni razred državnih uradnikov.

+ Iz politično zdravniške službe. Okrajna zdravnika sta postala sanitetna koncipista dr. Josip Skočir v Črnomlju in dr. Ernst Mayer v Logatcu. Sanitetni koncipist pa je postal sanitetni asistent dr. Živko Lapajne v Kamniku.

+ Politični tečaj N. N. S. se začakuje v sredo, dne 10. januarja ob 8. zvečer. Vljudno vabimo k zaključitvi vse slušatelje in predavatelji.

+ Šentpetersko župnišče v Ljubljani je zadnje dni shajališče raznih oseb dvomljive vrednosti. Ponovni in podnevi prihajajo in v najpoznejših urah odhajajo gotove osebe ženskega spola. Čudom se čudijo, da se od merodajne strani ničesar ne storii proti temu. Zlasti par dekle je vsaki dan videti pri gospodu »župniku Petriču, kakor gd. K. in gd. P. Važno posvetovanje so z »župnikom Petričem imela dekleta — nedelje 7. t. m. zaradi novega župnika. Na tem strogo zaupnem sestanku jim je »župnik Petrič povedal vspeh svoje skošnje, ki jo je imel narediti, da se z njim javnost premoti. Rekel je: »Nič se nisem pripravljal in tudi nisem nisem nekaterih reči prav nič n. pr. dalmatike (= dogmatike) in juši in bal sem se, da gospodje, ki so me vprašali, vržejo, a glej... Škofova volja je zmagala. Sem že dobil izpričevalo in še prav posebno dobro. To pa le, ker je to škof hotel.« In sklenilo se je, da mora še ena depozitacija iti k šofu, voditi jo mora kak »orel«, najboljše če zopet g. Tomazin in to takoj 11. t. m. da na vsak način doseže, da mora č. g. Petrič biti novi šentpeterski župnik. Na sestanku se je omenilo, da je škof že obljubil »škofulje« (t. j. vdoni po rajnem Jegliču), da bo Petrič novi župnik. Določilo se je tudi, naj se agitira po fari, da vsi nastopijo za g. Petriča. Ko je g. Petrič že povedal, da 10. t. m. zvečer vloži prošnjo za faro in da mora že 11. biti župnik, je sestanek razpustil. Samo par deklet je še pridržal, da jim da posebno strogo zaupna navodila. To smo zvezdeli iz najzanesljivejšega vira, od osebe, ki je bila zraven. Res lepe razmere pod modrim škofom Antonom. Naj si dajo šentpeterčani tako za nos voditi od kakega Petriča? Bomo tudih se mi govorili, ko pride prav čas!

+ Zavod na Rakovniku. Kako čujemo otroče glasove gojencev na Rakovniku, rabijo Salezijanci gojence tudi za delo in jim kriatje šolski pouk. Natančnega nismo mogli zvesti. Ce tudi otroci večkrat resnično govorje, zanesljivi vendar niso. Nekaj bo pa morda vendar res. Našen menje je: Ako se dečki vadijo dela, je to čisto prav. Ako pa se pri tem kriatje gojencem šolski pouk, pa nikakor ni prav. Tudi če bi imeli Salezijanci gojence zastonj v zavodu, kaj takega menda ni dovoljeno. Pričakujemo pojasnila!

+ Jezikovna šola po metodi Berlitz. Kakor nam poročajo, se ustavljajo v Ljubljani šola za jezikje po metodi Berlitz. Zlasti za trgovce je to velikega važnosti, pa tudi za vse druge sloje, posebno zato, ker je metoda podprtva zelo enostavna, kljub temu pa izkazuje najboljše uspehe. Seveda je vprašanje ustavnovite take šole v Ljubljani pred vsem odvisno od številne učencev. Poduk obstaja v svojem bistvu samo v razgovoru med učiteljem in učencem. Učitelj, ki mora biti rojen Franco ali Anglež itd., sme podrečevati samo v svojem maternem jeziku. Suhoporno učenje pravil na izostope popolnoma. V petek, dne 12. januarja se vrše, kakor je naznajeno v inseratnem delu, v hotelu »Union«

šel, da bi mi Rjavček priebral ka-
kega dojenčka. Še tega bi mi man-
kalo, kaj! sem si mislil. Vendar kma-
lu sem bil rešen tega strahu, zazrši
Rjavčka, ko je vlekel zajec za rep.
Vendar pa da uhljaču, ki je bil mnogo-
večji od psa, ne storim krivice, mo-
ram pripomniti, da ni samo Rjavček
vlekel zajec, ampak tudi zajec Rjavč-
ka, ker vsakikrat je bil tisti v premo-
či, ki je bil na srni rebri nižje zdolaj
ko drugi, torej tisti, ki je imel poleg
lastne fizične moči tudi naravno
težnost za pomočnico. Toda smer je
dajal pa vendorle Rjavček, ker sicer
bi se ne bilo moglo zgoditi, da bi se
privlekla na pot tik pred me. Zdaj pa,
ko sta bila pri meni, je zajec še ob-
upnejše vekal, Rjavček ga pa še tr-
nježe za rep držal. Ko ga je pa napo-
sled na moje prigojarjanje izpustil
in je zajec zopet svoboden udri po re-
bri, me je Rjavček tako začuden po-
gledil in tako pomenljivo z ušesi
zmignil, da ni bilo težko spoznati, ka-
ko malo laskavo sodbe izreku o moji
pametnosti. Jaz sem se pa opravičil,
rekoč mu: Filozof si res, filozof, moj
ljubljivi Rjavček, ne pa tudi jurist!
Kajti sicer bi vedel, da mi lovski za-
kon zabranjuje ugrizniti v zajeca, tudi
ko bi mi sam od sebe pa že pečen in
našpikan v usta priletel. Dr. K.

Letna statistika o tujskem pro-
metu v Ljubljani. V minolem letu je
prišlo v Ljubljano 68.450 tujcev —
3773 več kakor leta 1910. Meseca januarja jih je prišlo 4127, februarja
4154, marca 4938, aprila 5057, maja
6124, junija 5880, julija 6880, avgusta
7691, septembra 7120, oktobra
6301, novembra 5609 in decembra
4569. V hotelih jih je prenočevalo
51.644 (leto poprej 49.445), v gosti-
nah in prenočilih pa 16.806 (prej-
snje leto pa 15.232). — Bilo pa jih je
z Kranjskega 15.042, z Dunaja
13.371, iz slovenskih dežel 13.298, iz
dežele češke 3267, iz ostalih av-
strijskih dežel 12.525, z Ogrskega
1489, iz Hrvatske in Slavonije 3367,
iz Bosne in Hercegovine 622, iz Nem-
čije 1559, iz Italije 1182, iz Rusije
65, iz Anglije 65, iz Francije 119, iz
balkanskih dežel 948, iz Rumunije
41, iz drugih evropskih držav 984, iz
Severne Amerike 402, iz ostale Amerike
40 in iz Azije, Afrike in A-
stralije 64 tujcev.

Elektroradiograf »Ideal«. Od
torka, dne 9. januarja do četrtek, dne
11. januarja: Popoldanski spored:
»Zimske pokrajine na Finsku« (Ko-
mično). »Obiskovalec« (Lepa dra-
ma). »Vojaški konji pri kopanju« (Na-
ravnvi posnetek). »Za 20 stopnje
preveč. (Komično). — Na večernem
sporedu je prekrasna drama svetovne
tvrdkje Nordick Film Co. »Pravica
ljubezni«. Umetniški film, krasna
scenerija, igranje prve vrste. — Ra-
zen te slike je na sporedu še komična
novost. — V petek »specijalni večer«.
V soboto senzacijsko spored s tremi
aktualnimi slikami, med njimi:
»Smrtni boj z leopardom.«

Zatekel se je velik močan pes z
znamko »Ljubljana 1911 št. 700«. —
Lastnik ga dobri pri gosp. Francu Dol-
inšku, vas Podgorica, pošta Šmarje-
Sap, Dolenjsko.

Samomori v Ljubljani leta 1911.
Lansko leto se je izvršilo v našem
mestu 13 samomorov, 13 je bilo pa
poskušenih. Ustrelili so se širje, med
temi en vojak in dva častnika, ena pa
je skočila pod vlak, dve osebi sta se obe-
sili, 5 jih je skočilo pa vodo.

Trud v škodo. Danes ponoči so
neznani zlikovei na Karlovškem mo-
stu izruvali veliko kamenito pličo-
terje vrgli v Grubarjev prekop, kjer
se je na tri dele razbila. Ti »atleti«,
katerih je moral biti več, bi pač za-
služili za častno nagrado — brezov-
ko.

Delavsko gibanje. Včeraj se je
v Ameriko odpeljalo 5 Slovencev in
30 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 40
Hrvatov. Na Dunaj se je odpeljalo
14 Kočevarjev.

Najdena je bila pred B žičem v
Benediktovi trgovini v Prešernovi
ulici denarnica s srednjem sveto-
denarjem, kjer jo dobi izgubitelj nazaj.

Izgubila je g. Doroteja Bajtova
za 16 K belih našitkov. — Odvetnik
g. dr. Fran Tekavčič je našel srebrn
držaj za palico.

»Pomoča« je z današnjim dнем
poravnana.

Prečitane napredne časopise

zbira in razpošilja tajništvo Narod-
no-napredne stranke. Časopis je
danes najmočnejša idejna moč. Iz-
vrševalni odbor prosi vladno svoje
somišljene v Ljubljani, da pošljajo
redno vsak četrtek prečitane na-
predne časopise preteklega tedna v
tajniški urad (Wolfsova ulica 10/I.)
ali naj vsaj naznajo tajništu svo-
je naslove. Poleg tega zbirajo kra-
jevna politična društva prečitane
časopise v svojem okraju.

Narodna obramba.

Ciril. Metodova podružnica v
Stepanji vasi priredi veliko pred-
pustno veselico v nedeljo, 21. prosinca
pri g. Antonu Novaku v Stepanji
vasi z zelo mnogovrstnim sporedom.
Zato opozarjam na njo ne le vse do-
mačine in okoličane, ampak tudi Ljubljancane. Upamo, da bodo izka-
zali tudi svoje simpatije zavednim Ste-
panjem s tem, da jih obiščejo v ve-
likem številu.

Rnjiževnost.

»Trgovski Vestnik«, ki ga iz-
daja trgovsko društvo »Merkur« v
Ljubljani, je v letniku 1911 objav-
ljal jako poučen spin čisljane stro-
kovnjaka g. dr. Karla Hinterlechner-
ja »Praktična geologija«. V letniku
1911 je omenjeni pisatelj pod nave-
denim naslovom razpravljal o pre-
mogu, v letu 1912 prične pisati o
grafitu, petroleju itd. Razprava je
lahko umljiva in izrednega praktič-
nega pomena.

Bazne stvari.

»Trgovski Vestnik«, ki ga iz-
daja trgovsko društvo »Merkur« v
Ljubljani, je v letniku 1911 objav-
ljal jako poučen spin čisljane stro-
kovnjaka g. dr. Karla Hinterlechner-
ja »Praktična geologija«. V letniku
1911 je omenjeni pisatelj pod nave-
denim naslovom razpravljal o pre-
mogu, v letu 1912 prične pisati o
grafitu, petroleju itd. Razprava je
lahko umljiva in izrednega praktič-
nega pomena.

Rnjiževnost.

Letna statistika o tujskem pro-
metu v Ljubljani. V minolem letu je
prišlo v Ljubljano 68.450 tujcev —
3773 več kakor leta 1910. Meseca januarja jih je prišlo 4127, februarja
4154, marca 4938, aprila 5057, maja
6124, junija 5880, julija 6880, avgusta
7691, septembra 7120, oktobra
6301, novembra 5609 in decembra
4569. V hotelih jih je prenočevalo
51.644 (leto poprej 49.445), v gosti-
nah in prenočilih pa 16.806 (prej-
snje leto pa 15.232). — Bilo pa jih je
z Kranjskega 15.042, z Dunaja
13.371, iz slovenskih dežel 13.298, iz
dežele češke 3267, iz ostalih av-
strijskih dežel 12.525, z Ogrskega
1489, iz Hrvatske in Slavonije 3367,
iz Bosne in Hercegovine 622, iz Nem-
čije 1559, iz Italije 1182, iz Rusije
65, iz Anglije 65, iz Francije 119, iz
balkanskih dežel 948, iz Rumunije
41, iz drugih evropskih držav 984, iz
Severne Amerike 402, iz ostale Amerike
40 in iz Azije, Afrike in A-
stralije 64 tujcev.

Elektroradiograf »Ideal«. Od
torka, dne 9. januarja do četrtek, dne
11. januarja: Popoldanski spored:
»Zimske pokrajine na Finsku« (Ko-
mično). »Obiskovalec« (Lepa dra-
ma). »Vojaški konji pri kopanju« (Na-
ravnvi posnetek). »Za 20 stopnje
preveč. (Komično). — Na večernem
sporedu je prekrasna drama svetovne
tvrdkje Nordick Film Co. »Pravica
ljubezni«. Umetniški film, krasna
scenerija, igranje prve vrste. — Ra-
zen te slike je na sporedu še komična
novost. — V petek »specijalni večer«.
V soboto senzacijsko spored s tremi
aktualnimi slikami, med njimi:
»Smrtni boj z leopardom.«

Zatekel se je velik močan pes z
znamko »Ljubljana 1911 št. 700«. —
Lastnik ga dobri pri gosp. Francu Dol-
inšku, vas Podgorica, pošta Šmarje-
Sap, Dolenjsko.

Samomori v Ljubljani leta 1911.
Lansko leto se je izvršilo v našem
mestu 13 samomorov, 13 je bilo pa
poskušenih. Ustrelili so se širje, med
temi en vojak in dva častnika, ena pa
je skočila pod vlak, dve osebi sta se obe-
sili, 5 jih je skočilo pa vodo.

Trud v škodo. Danes ponoči so
neznani zlikovei na Karlovškem mo-
stu izruvali veliko kamenito pličo-
terje vrgli v Grubarjev prekop, kjer
se je na tri dele razbila. Ti »atleti«,
katerih je moral biti več, bi pač za-
služili za častno nagrado — brezov-
ko.

Delavsko gibanje. Včeraj se je
v Ameriko odpeljalo 5 Slovencev in
30 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 40
Hrvatov. Na Dunaj se je odpeljalo
14 Kočevarjev.

Najdena je bila pred B žičem v
Benediktovi trgovini v Prešernovi
ulici denarnica s srednjem sveto-
denarjem, kjer jo dobi izgubitelj nazaj.

Izgubila je g. Doroteja Bajtova
za 16 K belih našitkov. — Odvetnik
g. dr. Fran Tekavčič je našel srebrn
držaj za palico.

»Pomoča« je z današnjim dнем
poravnana.

Vojak na straži ustrelil člove-
ka. Na Pragi poročajo: 3. t. m. okoli
polnoči se je neki šestdesetletni mož
blížil vojaku, ki je stražil skladisče
za mrvo. Vojak mu je trikrat zakli-
cal: Stoj! Mož se pa na navzic temu ni
hotel ustreliti ter je urno prijet
vojaku za puško, ko je ta že pomeril.
V tem trenotku je vojak ustrelil. Ne-
znanec se je, zadet in prsi, mrtv
zgrudil. Vojak je o celem dogodku
poročal. Vojaška oblast je uvedla
preiskavo.

Na Silvestrov večer. V nekem
českem mestu so kakor navadno slavi-
li Silvestrov večer. Ko se je bliža-
la polnoč, je govoril eden izmed
mestnih magnatov, ki so se sešli v
najboljšem hotelu. Na to se je začelo
običajno čestitanje in poljubovanje.
Ta slavnostni trenotek je porabil ne-
ki gozdnar adjunkt, ki je znan kot ve-
lik šaljivec, ter se splazil v gardero-
bo, kjer je zamenjal vsem gostom
ključeve v zimskih suknjah. Ko se je
gospoda precej dobre volje vračala
domov, seveda niso mogli odkleniti
vrat, vsled česar je nastala velika
zmeščjava. Vrniti so se morali v ho-
tel, kjer se je stvar pojasnila. Adjunk-
t je moral pa vendor prositi za
premeščenje.

Originalen upor vojakov. Iz
Portsmoutha poročajo: V taborišču longwoodskem blizu Petersfielda v
grofiji Southampton je izbruhnil na
Silvestrov večer upor vojakov. Ne-
kateri škotski vojaki so se silno raz-
jezili, da niso dobili popolnoma pro-
sto na dan novega leta. Ko so bile
luči pogašene, so se zbrali, prevrnili
par barak ter začeli na to s kam-
njem bombardirati stanovanja čast-
nikov. Častniki in podčastniki so ta-
ko prišli v nočnih oblekah iz svojih
barak. Uporniki so se pa navalili na
barake in nekateri sergeanti so ho-
telni vdreti v barake. Pri tem so bili
pa nekateri ranjeni z bajonetom, eden
pa ustreljen. Na to je pa pozval neki
častnik, ki je znan kot dober boxer,
najboljšega boxerskega med moštveno
na dvoboju. Častnik in moštvo so se
postavili v krogu. Častnik je prema-
gal vojaka. Nato se je moštvo vrnilo
v svoje barake.

Dvoboje zaradi trinajstletne šo-
larice. Datemold, 8. januarja. Med
dvema sedemnajstletnima fantoma je
prišlo zaradi neke trinajstletne de-
kllice do dvoboja na samokrese. Eden
je bil v prsi ustreljen in težko ra-
nen.

Mraz v Severni Ameriki. New York, 8. januarja. Včeraj je
tu dvanaest oseb zmrznilo. Mraz po-
jenjuje.

Pretep po socialnodemokra-
škem shodu. Karlsruhe, 8. jan. V
Forstu pri Bruehsalu je prišlo po so-
cialnodemokrškem shodu na cesti
med udeleženci do pretepa. V pretepu
je bil socialni demokrat Aviton
Gritzer ubit.

Zastrupljeni v Lipsku. Lipsko, 7. jan. Med tukajšnjimi
azilisti so se pojavili enaki slučaji
kakor v Berolini. Iz obeh azilov so
prepeljali v bolnišnico tri osebe, ki so
zbolele na znakih zastrupljenja. Eden
od teh, neki Viljem Tawlike, je umrl.
V več destilacijah so zaplenili methyl
alkohol, ki so ga rabili pri izdelovanju
žganja.

Stavke. Bruselj, 8. januarja. Po informa-
cijah, ki jih je dobila vlada, je dela-
zmožnost štajerskega deželnega zbro-
ja preprečena. Deželni odbornik Ro-
bič se mudri danes na Dunaju. Vlada
še ni odločena, ali naj deželni zbor
odgovori in začne z novimi pogajanjami,
ali pa naj razpiše nove volitve.

Dunaj, 9. januarja. Na Spodnjem Štajerskem, zlasti v Reichenburgu in Laškem trgu so se vršili
klerikalni shodi, na katerih so govorili poslanci: Benkovič, Jankovič in Pisek o političnem položaju na Štajerskem. Sprejeta je bila rezolucija, ki zahteva nadaljevanje obstrukcije.

Podraženje medikamentov.

Dunaj, 9. januarja. Z januarjem je izšla nova uradna taksa za lečila. Najvažnejša lečila se podražuje za 40
do 100%.

Davni edek.

Dunaj, 9. januarja. Subkomite
davčnega odseka, komite za hišni da-
vek, je sklican za pondeljek dne 13.
t. m. k seji.

Poroka hčerke nemškega poslanika
na Dunaju.

Dunaj, 9. januarja. Ob velikanski
udeležbi se je vršila poroka hčerke
nemškega poslanika na Dunaju
Tschirskega z legacijskim svetnikom
princem Hatzfeldt - Drachenburgom.
Soare je se udeležil številni člani
visoke aristokracije, državni in
dvorni uradniki ter zastopniki diplo-
matičnega korja. Grof Aehrenthal in
soprona se nista mogla udeležiti so-
reje zaradi rodbinskega žalovanja,
pač pa je grof Aehrenthal osebno iz-
rekel svoje čestitke. Poroka se je vr-
šila danes v minoritski cerkvi.

V meničkih rokah.

Praga, 9. januarja. Grof Khe-
wenhüller je dal svoje posestvo Hrad-
ek za 33 let neki francoski meniški
kongregaciji v najem.

Atentat na carja.

Petrograd, 9. januarja. Kakor
prihaja sedaj v javnost, so aretacije
zadnjih dni v zvezi z atentatom na
carja, ki bi se bil moral izvršiti ob
carjevem povratku v Petrograd.

Začetek na straži ustrelil člove-
ka.

Bruselj, 9. januarja. Položaj v

Društvena naznanila.

Občni zbor »Društva slovenskih žasnikarjev« v Ljubljani bo v soboto 3. februarja t. l. ob 5. popoldne v uredniških prostorih »Slov. Naroda«. Na dnevnem redu tega občnega zborna so običajna poročila društvenih funkcionarjev in volitve novega odbora.

Javno predavanje priredili »Splošno slovensko žensko društvo« v petek, 12. t. m. ob 8. zvečer v veliki dvorani Mestnega doma. Predava g. profesor dr. Fr. Ilešič: »Naše ženstvo v Prešernovih časih«.

»Splošno slovensko žensko društvo« ima svoj letni občeni zbor v nedeljo 28. t. m. ob 5. popoldne v svojih društvenih prostorih. Dnevi red je običajen. Članice društva že sedaj vabimo, da se udeležejo tega občnega zborna v čim največjem številu.

Sokol I. ima v soboto v Mestnem domu svoj predpustni Sokolski Raj pod imenom »V sladkem zavetju pod rosniki«. Rosniki bodo nudili vsem preganjanim, neuslišanim, utehite in tolažbi zelenčim sladkem zavetje. Salonski orkester Sokola I. bo podal začetkom nekaj koncertnih točk, poenotje pa bo vabil k poskušenemu karnevalu. Pevske točke in televodanje bodo spestrile večer. Društvo bo v lastni režiji točilo izborna vina.

Slovensko Planinsko Drstvo v Ljubljani priredi dne 3. februarja 1912 v vseh prostorih Narodnega doma v Ljubljani svoj VI. planinski ples. Ta ples se bode vršili v obsegu, kakor dosedanja planinska plesi in društvo bo posebno preskrbelo za vestransko neprisiljeno zabavo, in na najzornejšo postrežbo, katero bo vršilo s pripomočjo damskega odseka v svoji režiji. Za veselico bodo priredile vse tri dvorane Narodnega doma in bo tudi preskrbljeno za primezen odrocitek. Igrala bosta dva odjela Slovenske Filharmonije. Ker je prebit dolochen v podporo takoj potrebnega delovanja za slovensko planinstvo, naj se blagovoli nardno občinstvo in posebno vsi prijatelji planinstva udeležiti VI. planinskega plesa. Na veselo svidenje!

Telovadno društvo Sokol Stepanja vas ima svoj redni občeni zbor v nedeljo, 28. prosinca ob 3. popoldne v telovadnicu. Zabaven večer pa priredi 4. srečana pri br. Jožetu Anžiču (Šoršu) v Štefanji vasi.

Gasilno društvo na Vrhnik priredi 14. t. m. pri črem orlu plesno veselico.

Sokol v Cerknici ima svoj redni občeni zbor v nedeljo, dne 14. t. m. ob 3. popoldne pri Sternicu.

Citalnica v Krškem. Res malo smo Krčanje. Malo je naše mestec, stisnjeno ob savskem bregu imamo pa svojo Citalnico in svojega Sokola. Sokol je priredil dobro izpalji Silvestrov večer. 6. t. m. pa veliki sokolski ples, ki je tudi dobro uspel. Le škoda, da ni bil obisk toliki, kakor smo ga pričakovali. Vzrok temu so bile veselice v okolici in citalnična slavnost v Ljubljani, deloma tudi volitve. — Citalnica, ki je že skoro zaspala, se zonet prebuja. Pristopilo je mnogo novih članov. Dne 15. t. m. se preseli v nove prostore, sredi mesta, v hišo št. 96 poleg uraria Židana, dne 18. ima pa v prostorih g. Jermana ob 8. zvečer redni občeni zbor.

Prosleta.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes zvečer se igra prvič na našem odru grška klasična tragedija »Asude« »Antigona«, nesmrtni umovit Sofokleja v prevodu Cvetača Gorlarja. Nato se uprizori Fel. Cavalottijseva veseloigra »Jeftejeva hči«, literarno delo duhovitega značaja. Predstava se vrši za par-abonente. — Prihodnja dramska novitjeta je Engel-Horstova burka »Vražji Rudik«.

K vprizoritvi »Komedije«. Obiskovalce dejelne gledališče nataje naprosto objaviti, da odklanjajo redni obiskovalci slovenskih gledališčih predstav vsako odgovornost za to, da se pri slavnosti predstavi na čast 30letnice »Narodne Citalnice« vprizorila enodejanka »Komedija«. Če tudi se v tej enodejanki baje kaže nov pisatelj, vendar nje vprizoritev pri tej priliki ni bila na mestu. Prebijere je vprizoriti posebej in kot tako označiti, na kar se tudi občinstvo je primerno ravnati. Intendantca oziroma ravnateljstvo pa je moralo iz vsebine te igre povzeti, da nje vprizoritev nikakor ne sodi na slavnost, h kateri se od daleč in bližu prihitej rojaki vseh slojev in katere se je tudi v velikem številu udeležila mladina. Koliko bolje bi bila namesto slavnostne predstave služila kaka retrospektivna igra, n. pr. kaka igra, ki se je igrala v starri »Citalnici« v prvem početku naše dramatične umetnosti! Sicer pa, če tudi je ravnateljstvo mnenja, da se v »Komediji« kaže nov talent, moramo pristaviti, da je to talent iz one nezrele začetniške dobe, v kateri misli pisatelj, da so najekstravagantnejše snovi najbolj zanimive in da mu najhitrejše

pribore slavo. Res pa je ravno nasprotno. Mladi pisatelj naj se poskuša na drugih poljih, ki so našemu hvala bogu zdravemu in krepkemu narodu bližji. Ravnateljstvo ni interesom mladega pisatelja s tem prav nič služilo, da je njegovo eksaltirano enodejanko vprizorilo na ta slavnostni večer.

Akademija. Predavanje v Mestnem domu. Snoči je predaval v Mestnem domu zagrebčki vseuniverzitetni profesor g. dr. A. Heinz o razploditvi rastlin. Predavanje je bilo kljub strogo znanstvenemu predmetu jako poljudno. Glavne momente razpoložitvenega razvoja je pojasniloval g. predavatelj z nazornimi slikami in lahko umljivimi domaćimi primerami. Pokazal nam je kako se rastline množe vegetativnim potom, kakor razne alge, jagode, krompir in dr. (Divizija) z razplodnimi popki, ki zrastejo med lističi in stebelci, odpadajo, ko rastlina zamre, in zrastejo na ugodnih tleh kot samostojne rastline. Nato je prešel govornik k sexualnemu razplodenju potom kopulacije, kjer rodita dva elementa tretjega. Dokaže pa tudi zvezko sexualne z vegetabilsko razploditvijo in sicer obe na eni in isti rastlini. Pri razploditvi z gameti je predočil govornik v kratkem razvoj razploditve z enakimi in neenakimi, z gibljivimi in negibljivimi gameti. (Isogamija in oogamija) in je prešel na to k izmenjaju generacij. S tem je prekinil govornik zanimivo predavanje, in bude nadaljeval danes zvečer. Udeležba je bila v cíigled tako zanimivemu predmetu slabja. Predavanje bude danes še veliko zanimivejše in bi bilo zeleni, da poseti priljubljenega, nam je znanega g. predavatelja, številnejše občinstvo. Predavanje se prične ob 8. zvečer.

Knjige »Matica Slovenska« za 1911 so se z današnjim dnem začele dostavljati ljubljanskim članom. »Letopis« se je v tisku zakasnil in ga dobe društveniki pozneje.

Gospodarstvo.

Izseljevanje v Florida. Vsled zelo slabih gospodarskih razmer, zlasti v Zahodnji Floridi, kjer je zemlja skrajno nerodovitna, peščena, suha in ilovnata ter za obdelovanje neprikladna, se občinstvo resno svari pred izseljevanjem v te kraje. Tudi industrija je le malo razvita in se to imajo v rokah domaćini.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Darila.

Izkaz daril »Domovinice« v šol. letu 1911/12.

Mesecno darujejo: po 30 K g dr. Triller, po 4 K gg. Štef. Klun, dr. Pir, po 3 K ga. Ida Skof, po 2 K gg. Jos. Vidmar, Amal. Žerjav, Štef. Lapajne, posl. Reisner, inž. Zupan, dr. Lavrenčič, ga. M. Seunig, dr. Lipold, ga. Planinšek, Mar. Boltar, Fr. vit. pl. Premierstein, po 1 K gg. trg. Mejač, V. Rohrman, nadp. Colarić, Ant. Mikuž, Jos. Turk, J. Breskvar, Vcr. Kenda, I. Mencinger, A. Bončar, dr. Mole, prof. Berce, nadstranik Ažman, prof. Breznik, gdč. J. J. dr. Pestotnik, dr. Fettich, dr. Fettichova, g. Pečnik, Jos. Poklukar, Jos. Šink, dr. Babnik, dr. Rusova, ofic. Presker, Gregorka, Poher, dr. Kotnik, I. Pretnar, ga. Verbajsova, Franica Kogovšek, H. Logar, Albina Zalar, Varskova, nadrev. I. Petek, nečeln. Susteršič, revid. Košir, priest. Kromar, priest. Demšar, assist. Bežan, assist. Mil. Petek, assist. Pustoslemšek, revid. Topolovec, revid. Jane in Boršnar, skl. mojstra A. Šircelj in I. Frankovič, nadrev. Gnezda, Gomilsek in Verstošek, pristava Pirnat in Šiška, revidenta Kneisel in Tome, po 50 vin.: gg. pristav Jedicjan, poduradn. Szillich, Egger, sklad. mojst. prist. Vučnik, prist. Keršman, assist. Gregorec, revid. Potočnik, prist. Zupan, prist. Adlešič, prist. Mandelje; po 40 vin.: gg. dr. R. Marn, Zd. in Jed. Švigelj, Iv. Mikuž, Jak. Avšič, Al. Vernik, kom. Ivan Milohnja, J. Krapež, Rud. Zarli, dr. Kandare, Iv. Keber, Iv. Pribil, Fr. Krajher; po 30 vin. gg. Jerač, J. Krvina, vrat. Czerny, Otm. Herrmann, Ant. Jakopič, rev. I. Šircelj; assist. Reber.

Mesecno vzdržujejo po 1 dijaku: ga. dr. Slajmerjeva, dr. Tavčarjeva, dr. Kokalj, trg. Šarabon, dr. Majaron (3 dijake). Darilci so po 20 K: posojilnica v Cerknici, ga. M. Klobučarjeva, po 22 K: Kvartopirske klub na Krškem. Uredništvo »Slov. Naroda« (izkazno) po priliki 17 K 04, v. 56 K, 30 K 35 K, po 10 K: gg. Jur. Fajtan, nečeln. Ludvik, Zgubljena stava (dr. Triller), Pavla Hočevar, letno: gg. dr. Žirovnik, Janko Bleiweis, po 4 krone: Lj. Verderber, Bled; Godina, Trat: prokurist Platnar, prof. Kralj, ga. Kunzova; po 2 K: ga. Tomanova, revident Princ (letno); po 5 K: g.

P. Miklavčič, Kočevje; po 8 K: ga. Arce. Nekaj oblike daroval g. poštni uradnik Guzelj.

Vsem darovalcem hvala!

Is Metliko, Gosp. Franc Gučtin star. iz Metliko je daroval povodno dobro izpalih obč. volitev v Metliko veto 50 kron za mestno revewe v Metliko in g. Milan Gučtin iz Metliko kot novoletno darilo 20 kron metliški narodni čitalnici, 20 kron družbi sv. Cirila in Metoda, 20 kron belo kranjskemu Sokolu in 40 kron mestni revewe metliškim. Na teh velikodušnih darilih se jima prizadeti najtoplješ zahvaljujejo.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 4. januarja: Marija Debevec, hišna posestnica, 71 let, Trnovska ulica 23.

Dne 6. januarja: Terezija Plahuta, pomočna usmiljenka, 24 let, Radečkega cesta 11.

Dne 7. januarja: Rajko Mirtič, livarjev sin, 5 mesecov, Sredina 11. — Ivana Kanduš, bivša služkinja, 53 let, Radečkega cesta 11. — Josip Molan, rejenec, 2 meseca, Strelščka ulica 15.

V deželnih bolnicah: Dne 4. januarja: Janez Krašna, delavec, 48 let.

Zelo koristno

je, paziti na to, da v otroški sobi nikdar ne zmanjka Scottove emulzije. Otroci vživajo ta okusen preparat tako radi, včasih celo tako radi da ga sami zahtevajo.

Scottova emulzija

je izvrstno olajševalno sredstvo proti kašlju

in večkrat preizkušeno varnostno sredstvo proti pogostim prehladom naših malčkov. Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Saj znakna »Scott«, ki je že čez 35 let vpeljana, jamči za izborno kakovost in učinek. Cena originalni steklenici 2 K 50 h. Dobri se v vseh lekarnah.

Gladkost, svežost, mehkest kože se doseže le z uporabo

Brázayevega mla

s francoskim žganjem.

Dobiva se povsod. Dubiva se povsod

Matildin vrelec

najfinješa in najdragocenješa alkalicna slatina, je najsigurnejše sredstvo ob prehladi trvoritih kislina, pri obotolostih sopil in prehladi, pri boleznih jetri in obistij.

Ta voda se izbrana da mečati z vinom.

Glavni zastopnik za Kranjsko: Franc Schutel, Ljubljana, Franciškanska ul. Zaloge v sl. ljubljanskem javnem skladu, Krisper-Tomažič, družba z o. z. z.

NEIGE DE FLEURS

nova, znanstveno izdelana

krema za roke in obraz.

Higienično najboljšo toaletno sredstvo. Pušča po 60 h in 80 h se dobiva povsod.

Lonček 1 K 60 h. 331

Zaloge v Ljubljani: drogerija Čvartar.

Serravalllo

zeleznato Kina-vino

Najfinješa razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča veljo do jedi, okrepa živce, poboljša kri in je rekonvalsescentom

in molekvalnim zelo priporočeno zdravniških avtoritet.

in izborni okus.

in večkrat odlikovan.

in Nad 7000 zdravniških spredaval. n.

J. SERRAVALLLO, t. h. trn. kralj. TRST-Barbovje. 4484

Zitne scene v Budimpešti.

Dne 9. januarja 1912.

Toreni.

Pšenica za april 1912 . . . za 50 kg 11:00

Rž za april 1912 . . . za 50 kg 10:16

Koruza za maj 1912 . . . za 50 kg 8:00

Oves za april 1912 . . . za 50 kg 9:00

Einkorn . . . za 50 kg 9:00

Mlačnje.

5

Bobotki in strelki „Držba sv. Cirila in Metoda“.

Držba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca decembra 1911. sledenj promet:

L. Projekti:

1.) Prispevki iz nabiralnikov 2334 K 98 v

2.) Prispevki podružnic 1. s.

a) Kranjska 4330 K 66 v

b) Stajerska 2337 „ 11

c) Koruška 50 „ 52

d) Primorska 5124 „ 63 v

Skupaj . . . . . 11902 K 42 v

3.) Razni prispevki . . . . . 1397 K 98 v

SOBA

v novi hiši, v najugodnejši legi se odda s 1. februarjem. Električna luč, kopalnica, eventualno tudi klavir na razpolago. Cena mesečno 40 K. Naslov pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

91

Stalne krajevne zastopnike sprejme

proti mesečni gotovi plači 150 K z dobro provizijo velika avstrijska banka za prodajo oblastveno dovoljenih sreček na mesečne obroke.

Ponudbe pod »Lebensglück Post« na upravnštvo »Slov. Naroda«.

Jedilni krompir

belomesnat, v rumenih oblicah 10.000 kg K 660—. Jedilni krompir, rožnik 10.000 kg K 730—. Jedilni krompir, modri rožnik 10.000 kg K 620—. **Dobele zelinate glave**, bele 10.000 kg K 700—. oziroma po vsakokratnih najnižjih dnevnih cenah iz našega ogrskega nakladališča, naloženo & la rinfusa ali v vrčah, ki jih računamo po lastni ceni. Poleg tega dobavljamo česen čebulo in semensko čebulico najnižje delikatesni med in papirko, za katere pridelke na željo radi postrežemo s špecialnimi ponudbami. Ker krompir in želje dobavljamo z različnih dostaj si pridružujemo, da stavimo ponudbo franko dočiščenja postaja. Dobavljamo samo izbran krompir. Pogoj: Pol denarja naprej, ostanek po povzetju. Prva segedinška kmetiška zadrga L. Szegediner Landw. Gen. Szegeda Ogrsko.

**Jšče se posojilo
okrog 20.000 kron**

proti vratilu v enem letu in z zelo ugodnimi pogoji. Varnost: vknjižba na prvem mestu obsežnih stavbišč okrog 37.000 m², od katerih je okrog 15.000 m² že odmenjenih za odkup po državni železnicu; odkupnina se pred vsem porabi v odpalčeni posojila. Pošobno ugodna priložnost za stavbense podjetnike.

Ponudbe sprejema uprav. »Slov. Naroda« pod znamko »Domatičnu pomagaj domaćin!«

**Proda se novozidana, enonadstropna
hiša z vrtom**

ležeča ob cesti zraven trga na **Dolenjskem** v lepi solnčni legi, zelo primerna za kakega obrtnika ali zasebnika. — Naslov se izve pri upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

Uradniško branilno društvo
v Gradcu, Herrengasse 7, II. nadst.

Osebni kredit
in dolgoroka

posojila za ranžiranje

uradnikom, profesorjem, učiteljem, penzionistom i. dr. pod najugodnejšimi pogoji, eventualno tudi brez porokov proti enkratemu plačilu v poročni sklad. Mesečni obrok za posojilo 200 K znata pri Svetem vračanju 4 K všečvi obresti. Predstroškov nikakvih. Natančnejše iz prospektov Nadaljnja pojasnila daje

Josip Kosem, Ljubljana, Krakovski nasip 22.

Hotel Tratnik
„Zlata kaplja“

Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 27

Priporoča lepe zračne

tujiske sobe
po znižanih cenah.

Priznane dobra kuhinja in izborna naravna vina.

Za večje pojedine, ženitovanja ali društvena zborovanja sta sedaj vedno na razpolago dve lepi posebni sobi.

Poštrela dobra, cene primerne, za večje pojedine po dogovoru.

Stalni gostje imajo znižane cene.

Priporočata se cen. občinstvu in slavn.

društvom z velespoštovanjem

L. A. Tratnik.

Razglas.

115

Pri 47. žrebanju srečk ljubljanskega mestnega loterijskega posojila, ki se je vršilo 2. januarja 1912, je bilo izrebanih naslednjih 800 števil:

St. 57989 z dobitkom K 50000	Št. 46096 z dobitkom K 1000
601 " 3000	34315 " 1000
31979 " 2000	36062 " 600
65580 " 1000	6596 " 600
22237 " 1000	40271 " 600
66573 " 1000	58346 " 600

Št. 19, 192, 249, 366, 392, 416, 433, 441, 563, 682, 761, 827, 933, 1316, 1321, 1416, 1486, 1589, 1612, 1696, 1697, 1799, 2009, 2026, 2172, 2269, 2494, 2520, 2624, 2722, 2866, 3012, 3168, 3448, 3516, 3666, 3745, 3891, 4374, 4387, 4395, 4458, 4600, 4666, 4706, 4711, 4773, 4842, 5117, 5201, 5334, 5357, 5437, 5582, 5610, 5687, 5778, 5953, 6230, 6245, 6805, 6834, 6857, 6925, 7058, 7062, 7157, 7167, 7256, 7360, 7366, 7602, 7689, 7779, 7808, 7833, 7866, 8034, 8035, 8127, 8187, 8226, 8371, 8422, 8597, 8907, 8965, 8997, 9025, 9055, 9247, 9423, 9675, 9927, 9951, 10143, 10213, 10230, 10244, 10424, 10512, 10543, 10883, 11060, 11072, 11330, 11421, 11455, 11532, 11813, 11935, 11968, 12003, 12046, 12199, 12304, 12358, 12419, 12666, 12708, 12712, 12719, 12774, 12928, 13259, 13415, 13422, 13447, 13500, 13564, 13618, 14055, 14141, 14194, 14225, 14418, 14422, 14522, 14531, 14606, 14675, 14726, 14760, 14763, 14793, 14915, 14953, 14962, 14982, 15026, 15179, 15214, 15228, 15362, 15385, 15488, 15543, 15693, 15758, 15863, 15998, 16062, 16067, 16118, 16145, 16254, 16304, 16340, 16453, 16565, 16732, 16797, 16852, 16912, 16977, 17253, 17502, 17775, 18081, 18198, 18269, 18287, 18513, 18534, 18583, 18922, 19109, 19209, 19213, 19290, 19446, 19718, 19802, 19838, 19928, 20077, 20094, 20127, 20289, 20364, 20651, 20689, 20707, 20766, 20818, 20921, 21372, 21441, 21478, 21739, 21778, 22000, 22117, 22148, 22163, 22619, 23147, 23265, 23334, 23405, 23411, 23421, 23440, 23631, 23640, 23693, 23728, 23733, 23763, 23835, 23856, 23929, 23937, 24131, 24159, 24206, 24336, 24553, 24558, 24603, 24708, 24710, 24740, 24952, 25104, 25112, 25366, 25392, 25494, 25513, 25810, 25900, 25910, 25986, 25992, 26064, 26072, 26097, 26235, 26297, 26368, 26473, 26561, 26668, 26684, 26760, 26791, 26832, 26915, 27017, 27062, 27105, 27193, 27344, 27489, 27560, 27628, 27705, 27919, 27923, 27956, 28057, 28065, 28129, 28161, 28256, 28261, 28264, 28705, 28796, 28873, 28885, 28895, 29094, 29182, 29241, 29258, 29347, 29395, 29503, 29728, 29957, 30062, 30131, 30143, 30165, 30200, 30315, 30322, 30426, 30516, 30577, 30665, 30678, 30742, 30965, 31093, 31159, 31204, 31465, 31541, 31584, 31639, 31673, 31674, 31756, 31758, 31874, 31922, 32080, 32089, 32359, 32356, 32496, 32661, 32662, 32683, 32841, 32875, 32916, 33083, 33085, 33197, 33434, 33644, 33653, 33685, 33715, 33771, 33808, 33859, 33981, 34021, 34022, 34342, 34420, 34575, 34813, 34870, 35020, 35022, 35041, 35262, 35347, 35398, 35622, 35735, 35820, 35837, 36021, 36138, 36141, 36692, 36735, 36801, 36843, 36868, 36898, 36972, 37029, 37160, 37233, 37434, 37472, 37613, 37639, 37653, 37694, 37837, 37923, 37954, 37964, 38018, 38057, 38073, 38137, 38145, 38235, 38242, 38243, 38691, 38727, 38858, 38896, 38907, 39074, 39133, 39515, 39608, 39893, 39895, 39994, 40189, 40355, 40380, 40560, 40687, 40693, 41035, 41283, 41332, 41392, 41401, 41455, 41637, 41652, 41663, 41715, 41722, 42131, 42215, 42266, 42287, 42303, 42395, 42482, 42663, 42833, 42861, 43019, 43077, 43182, 43191, 43287, 43346, 43375, 43744, 43775, 43802, 43809, 43810, 43896, 44065, 44163, 44365, 44380, 44486, 44489, 44519, 44798, 44850, 44858, 44877, 44925, 45131, 45137, 45384, 45527, 45625, 45756, 45794, 45874, 45918, 45982, 46028, 46114, 46228, 46247, 46329, 46496, 46513, 46678, 46679, 46681, 46772, 46814, 46980, 47048, 47093, 47121, 47323, 47510, 47681, 47700, 47820, 47868, 47908, 48046, 48073, 48080, 48092, 48108, 48129, 48234, 48462, 48519, 48558, 48603, 48692, 48738, 48886, 48913, 49053, 49109, 49232, 49318, 49394, 49416, 49458, 49506, 49605, 49640, 49660, 49735, 49880, 50046, 50122, 50255, 50688, 51036, 51408, 51566, 51571, 51583, 51590, 51708, 51731, 51738, 51774, 51841, 51873, 52021, 52317, 52458, 52528, 52536, 52890, 52995, 53025, 53356, 53456, 53531, 53608, 53615, 54021, 54196, 54267, 54388, 54442, 54573, 54717, 54752, 54773, 54997, 55029, 55122, 55175, 55180, 55255, 55269, 55279, 55371, 55681, 55704, 55798, 55825, 55847, 55869, 55952, 55958, 56047, 56254, 56261, 56412, 56640, 56659, 57009, 57054, 57121, 57566, 57741, 57752, 57787, 57789, 57849, 57927, 58078, 58168, 58234, 58248, 58323, 58522, 58578, 58598, 58718, 58760, 58881, 59063, 59081, 59176, 59331, 59378, 59401, 59424, 59467, 59730, 59876, 59921, 60076, 60172, 60374, 60405, 60450, 60652, 60736, 60793, 60894, 61019, 61105, 61112, 61197, 61210, 61234, 61263, 61277, 61367, 61501, 61646, 61787, 62156, 62275, 62290, 62425, 62460, 62505, 62516, 62738, 62773, 62797, 63006, 63030, 63139, 63147, 63148, 63198, 63472, 63491, 63497, 63616, 63638, 63688, 63758, 63816, 63979, 64014, 64114, 64233, 64236, 64300, 64502, 64544, 64674, 65025, 65041, 65285, 65335, 65424, 65448, 65495, 65544, 65579, 65586, 65634, 65738, 65761, 65781, 65881, 65936, 66049, 66136, 66158, 66338, 66699, 66746, 66842, 67195, 67218, 67269, 67399, 67782, 67866, 67874, 67965, 68002, 68292, 68334, 68360, 68362, 68453, 68665, 68731, 68738, 68749,